

Kunstberg 2030

Openen voor het grote publiek van de instituten van de Kunstberg
NOTA 2

Introductie

De vzw Kunstberg heeft als missie om de culturele en economische activiteiten die op de Kunstberg plaatsvinden nieuw leven in te blazen en om te vormen tot een wijk met functies van nationale en internationale omvang op basis van een dynamische en duurzame synergie tussen de instellingen van de Kunstberg, dit alles in een uitzonderlijk erfgoedkader.

De vier te ontwikkelen stedenbouwkundige voordelen zijn de concentratie van culturele activiteiten, de verhoging van de kwaliteit van de openbare ruimte, de diversiteit van het publiek en de nabijheid van het Centraal Station.

In afwachting van de 200ste verjaardag van België in 2030 wil de vzw Kunstberg haar ecosysteem uitbreiden, naar het voorbeeld van de vzw 50/200, die het ecosysteem van het Jubelpark ontwikkelt.

1. DE TWEEHONDERDSTE VERJAARDAG VAN BELGIË IN 2030:

EEN MOMENTUM DAT JE NIET MAG MISSEN MET:

1.1. Het investeringsprogramma van de federale regering voor de renovatie/restauratie van gebouwen op de sites van het Jubelpark en de Kunstberg.

Voor de Jubelparksite beschikken de verschillende publieke actoren (Regie der Gebouwen, Wetenschapsbeleid, Beliris, Landsverdediging) over een masterplan voor de site en een masterplan. Aan deze documenten moet worden toegevoegd de herontwikkeling van de tunnelhopper via de Europese competitie ondersteund door de Europese Commissie (bijlage 1). Voor de site van de Kunstberg (MDA) hebben de publieke en private leden van de vzw een masterplan dat door iedereen is goedgekeurd en waarin ze de wens uitdrukken om de site van de N/S en E/O open te stellen door de openbare ruimtes te transformeren.

Daarnaast bestaat er sinds 2014 een samenwerking tussen het Gewest, de Stad Brussel en de vzw 50-200 voor de aanleg van de Green Museum Mile, een culturele wandelroute tussen de Jubelparksites en de Kunstberg (bijlage 2).

1.2 Het Masterplan 2022 van de vzw Kunstberg

Er zij aan herinnerd dat de hoofddoelstelling van de openstelling van het Masterplan zich concreet vertaalt in:

- De opening van de patio's van de KBR in de richting van de Ruisbroekstraat, de Paillestraat en de Zavel (het probleem van de parking van het Rijksarchief moet worden opgelost)
- De heraanleg van de paden van de Ruisbroekstraat tot aan de beeldentuin en de groene zone op het kruispunt met de Regentschapsstraat (zie de studie die de landschapsarchitect Eric Dhont over dit onderwerp uitvoerde in het kader van Brussel 2000);
- De ontwikkeling van een prestigieuze, maar verwaarloosde openbare ruimte: de Place du Musée. Het plein wordt nu al herboren met publieke evenementen (zie BME en Visit Brussels) en privé-evenementen (Natan, Marcolini), enz.) Opgemerkt moet worden dat de mogelijkheid om een keuken te installeren is voorzien in de "uitbreiding" van de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België. Er moet een werkgroep worden opgericht om hypothesen te formuleren voor de herinrichting van het plein in de aanloop naar het ontwikkelingsproject.
- De noodzaak om de beklimming van de Kunstberg via het Albertineplein gemakkelijker en aantrekkelijker te maken omdat deze plek momenteel bevroren en donker is (zie in dit verband het masterplan in opdracht van de stad Brussel "Coteaux du pentagone" van Bas Smets)
- Het gebruik van de ongebruikte arcades voor het huidige café "Château Moderne".
- Daarnaast heeft het Masterplan tot doel de conclusies van de studie van C-Album (Parijs) over alle aspecten van de bewegwijzering op de site van de Kunstberg te ondersteunen en uit te voeren, in het bijzonder bij de in- en uitgangen van instellingen. (Aanhangsel 3)

2. HERZIENING VAN HET MASTERPLAN VAN DE KUNSTBERG

2.1. Wat is een museum in de 21e eeuw? (zie nieuwe ICOM-definitie – augustus 2022)

2.2. Verbetering van de toegankelijkheid van de instellingen en de buurt voor het grote publiek door het creëren van gratis rondleidingen binnenshuis voor elk van de instellingen van de Kunstberg en/of tussen hen:

- Is het mogelijk en relevant om een of meer overdekte circulatieroutes te creëren, "gratis en toegankelijk voor het grote publiek" in de gebouwen die deel uitmaken van de Kunstberg? Dit zou een uitnodiging zijn om de collecties, tentoonstellingen en bezienswaardigheden van de instellingen te bezoeken. Hoe kan de zichtbaarheid van de in- en uitgangen van instellingen worden vergroot?

Vandaag de dag is het al mogelijk om dergelijke binnendoorgangen te creëren via bestaande gangen en deuren, maar zijn ze allemaal relevant?

- Tussen Bozar en het Kattenmuseum op niveau -4 en -5
- Tussen het Kattenmuseum en Visit Brussels op niveau +3
- Tussen Bozar en de Coudenberg via een poortje
- Tussen Bozar en Visit Brussels dankzij de lopende renovatie van Visit Brussels

- Tussen de Coudenberg, Visit Brussels en Belvue via de bestaande corridor onder het Koningsplein
- De KBR (Koninklijke Bibliotheek) heeft in potentie enerzijds een binnenstraat die kan doorlopen tot aan het paleis van Karel van Lotharingen (MRFAB en Koninklijk Archief) en anderzijds via het Plein naar Bozar via het overdekte deel van de Zonnestraat.
- Met het oog op de zichtbaarheid van de inputs en outputs moeten de conclusies van de C-Album-studie worden overgenomen en moet een werkgroep worden opgericht.
- de route van groene themawandelingen door de wijk (zie de versie van het Panoramafestival 2022, de huidige rondleidingen Arcadia en Korei en de schets van een reeks groene zones voorgesteld door Bas Smet voor het Museumplein)

2.3. Totstandbrenging van synergie tussen gebouwen en omliggende groene zones

2.4. Lancering van de culturele voetgangersroute "Green Museum Mile" tussen het Jubelpark en de Kunstberg

3. VOORSTEL AAN HET DEPARTEMENT WETENSCHAPSBELEID: FINANCIERING VAN EEN EXPERTISE IN HET KADER VAN DE KUNSTBERG 2030

Voor de hieronder beschreven taken is financiering nodig. Deze financiering komt overeen met een aantal dagen expertise die nodig is om te worden gedefinieerd tussen de vzw Kunstberg en de ad-hoccel van het departement wetenschapsbeleid:

3.1. Reflectie op het **museum van de 21e eeuw**

De vzw Kunstberg stelt voor om mee te werken aan de reflectie(s) over het museum van de 21ste eeuw. Het beschikt over de kennis van zijn leden en de reflecties die zijn uitgevoerd in het kader van Bxl 2000 en de Koning Boudewijnstichting (zie website van de Kunstberg/documentatie):

- de 5 studies van de Koning Boudewijnstichting en BXL 2000 over de toekomst van de MDA-instellingen
- "Vacant City" (NAi Uitgevers-2000), een polemisch boek dat in 2000 met de steun van de Vlaamse Gemeenschap werd uitgegeven. (Bijlagen 4 en 5)
- van de resultaten van de oproep tot het indienen van ideeën van de vzw Kunstberg en de vzw Quartier des Arts voor de herinrichting van het Museumplein.

3.2. Identificeren van **bestaande en potentiële** verkeerspatronen **in gebouwen die** door onze leden worden gebruikt. Een kritische analyse door een of meer gespecialiseerde bedrijven moet worden uitgevoerd op de haalbaarheid van deze paden:

- in-/uitgangen;
- bestaande en potentiële verbindingen;
- HoReCa-locaties en winkels (hun successen en mislukkingen);
- particuliere en openbare parkeergarages; de verbindingen Centraal Station en Ravensteingalerij;
- kelders en lege ruimtes (leeg)....

3.3. **Vergelijk** de mogelijke route(s) met bestaande of nieuwe scenografieën van de permanente en tijdelijke collecties en bezienswaardigheden van onze leden;

3.4. Een meer diepgaande uitbouw van de '**Green Museum Mile**' tussen het Jubelpark en MDA: de vzw heeft een zeer goede dialoog met *Perspective*, Brussel en het Europees Wijkfonds. De vzw stelt voor om de leegstaande of schaars bezette benedenverdiepingen op de Kunstberg te activeren en hier haar project "**Gesamt**" te testen . (Aanhangsel 6).

3.5 De **Groene Kunstberg** (Bas Smets)

Met zijn project "Les Coteaux du Pentagon" ziet landschapsarchitect Bas Smets het noord-zuidkruispunt niet als een pauze in de ruimte, maar als de ruggengraat van zijn project. De vzw Kunstberg ziet haar project ook als een kans om haar duurzame doel te bereiken door haar groene ruimten uit te breiden (Albertinetuin, Beeldentuin, Warandepark).

3.6 **Dringend schilderen van gevels**

In het kader van de nieuwe verlichting van het Koningsplein door Beliris is het dringend noodzakelijk om de gevels met uitzicht op het plein op een uniforme manier te schilderen op basis van de referenties van URBAN: NCS S1505-Y10R. Het chassis heeft dezelfde kleur, een NCS-toon lager. De onderbouw is zeer donkergrijs. Urban stelt voor om deze 2 kleuren nauwkeuriger te definiëren. Stratigrafisch onderzoek moet worden aangevraagd voor monumentale poorten.

CONCLUSIE

De tweehonderdste verjaardag van België biedt de twee ecosystemen van de Kunstberg en het Jubelpark de kans om een aantal bestaande grote troeven verder te ontwikkelen en Brussel te versterken als culturele hoofdstad van nationale en internationale aantrekkingskracht.

Om bovenstaande projecten uit te voeren, heeft de vzw Kunstberg nood aan bijkomende financiering.

Startbudget 2024: €150.000

Marie-Laure Roggemans

Voorzitster

mlroggemans@gmail.com

+32 474 54 66 16

Isabelle Vanhoonacker

Vicepresident

isabelle.vanhoonacker@fine-arts-museum.be

+32 474 49 61 77